

Lac du Der 2010

Het was reeds enige tijd geleden dat Mergus het gebied 'Lac du Der-Chantecoq' nog had bezocht. Er was dan ook heel wat enthousiasme om te gaan. Johan Debuck nam de organisatie op zich.

Het gebied ligt in het noordoosten van Frankrijk, in de regio van de Champagne-Ardenne. Het is een artificieel meer dat werd ingericht in 1974 en dienst doet als opvangbekken voor de rivier de Marne, om overstromingen in en rond Parijs te voorkomen. Het heeft een totale oppervlakte van 4.800 ha. Het gebied is gekend als een zeer belangrijk doortrekgebied en als overwinteringsplaats van kraanvogels bij hun terugkeer uit het noorden.

Patrick Keirsebilck

Het resultaat was een heerlijk verlengd weekend van 4/11/2010 tot 7/11/2010 met massa's (kraan)vogels, prachtige natuurgebieden, rijkelijk eten en drinken voor weinig geld en een toffe sfeer.

Donderdag 4 november 2010

Rond 08.45 u verzamelden de 19 Mergussers aan de randparking Steenbrugge. Iedereen had alvast voldoende bagage mee en na wat (her)verdeling over de verschillende auto's waren we om 9 u vertrokken voor een rit van een 400 km. Vlot verkeer, enkele Torenvalken en Buizerds onderweg, de eerste reeën in de velden, een korte stop.

Eens we van de autosnelweg weg zijn zien we reeds heel veel Kieviten in de velden, ook Blauwe Reiger, Zwarte Kraai, Ekster, Turkse Tortel en de eerste Roeken.

Rond 13.00u naderen we de bestemming.....we zien de eerste Kraanvogels in de akkers. Een familie van 2 volwassen vogels met 2 juveniele zit relatief dichtbij en kunnen we dus rustig bekijken.

We treffen elkaar op het marktpleintje van Arrigny. Johan regelt het zo dat we ter plaatse binnen kunnen picknicken in " Au Petit Pari" (www.au-petit-pari.com).

Om 14.00u vertrekken we richting Lac. Voor we de dijk oprijden hebben we reeds Grote Zilverreiger (7), Blauwe Reiger (3) en Sperwer.

Vanop de dijk overschouwen we een eerste keer de immense gebied van de 'Lac du Der-Chantecoq'. Voor ons fourageren er oa Bonte Strandloper (110), Water- en Graspieper, Goudplevier, Witte Kwikstaart.....Heel snel vinden we de verhoopde **Zeearend**, zittend op een zandplaat. Het duurt echter niet zo lang of hij vliegt op en showt zichzelf door rustig wat heen en weer te vliegen aan de horizon. We speuren verder tussen eenden, Futen, Grauwe Ganzen, Meerkoeten, Aalscholvers...en vinden een eenzame Lepelaar.

Patrick KeirSchilck

Johan geeft de eerste initiatie in het determineren van de aanwezige Pontische meeuw. In de regio is geen (of toch heel weinig) Zilvermeeuw aanwezig, wel Geelpootmeeuw en een kleiner aantal Pontische Meeuw.

Ondertussen spot men een **Slechtvalk**, onopvallend zittend op boomstronk. Aan de voet van de dijk groeit overvloedig Lidsteng. Plots signaleert Rik een **Geelgors** in de haag benedendijks achter ons. Iedereen speurt de haag af, maar niemand ziet de vogel....behalve Rik, die ons uiteindelijk overtuigt door de Geelgors bij wijze van spreken bijna uit de haag te gaan halen....

We besluiten te gaan inchecken om toch op tijd klaar te zijn voor de slaaptrek van de kraanvogels.

We verblijven op *Camping 'Le Clos du Vieux Moulin'* (www.leclosduvieuxmoulin.fr) in 5 perfect uitgeruste stacaravans.

Eens dat allemaal geregeld vertrekken we om 16.00u naar het uitkijkpunt op de site Chantecoq. Een late **Boerenwaluw** verrast ons daar op de parking. Voor ons ligt de vlakte van de Der. Er zijn al heel wat Kraanvogels aanwezig. Op de plassen zitten massa's eenden: Wintertaling (12.000), Slobeend, Smient, Wilde Eend. Nauwkeurig speurwerk levert ook de eerste Brilduikers (2) en Pijlstaart (3) en Casarca. We oefenen ons Frans.....maar het duurt even voor "Canard Pilet " ons te binnen schiet.

Patrick Keirsebilck

In de verte op de zandbanken duizenden Aalscholvers....en ondertussen komen de Kraanvogels met honderden in hun typische V-formatie slapen. Overal horen we typisch trompetterende roep 'krourr krourr' en hier en daar het fluitend 'tjierpp', van de jonge vogels. Er zouden zich tijdens ons bezoek een dikke

50000 exemplaren in de streek bevinden.

In al dat gedoe hebben we ondertussen gezelschap gekregen van Karina en Chris, die de volgende dagen het Mergus-gezelschap op de uitstappen vergezellen.

Rond 18.30 vertrekken we voor de pre-aperitief naar de caravans...en om 19.30u gaan we een eerste keer tafelen en genieten in de " Auberge de Pot Moret ", op slechts 500 meter van onze camping. We krijgen er een apéritief, voorgerecht, hoofdgerecht, kaas, dessert, koffie en tafelwijn.....voor 19,5 € per persoon . Sterke verhalen komen boven..." den acrobat" niet te vergeten....

Rond 22.30u gaan de meesten slapen, sommigen gaan nog even met Rik en Johan de nacht in en vertellen ' s anderendaags.....van Bosuil, Ransuil en Kerkuil,.... van egels, evers en reeën.

We tekenen de eerste dag voor 53 soorten.

Vrijdag 5 november 2010

Om 6.45u staan we met nog 80 andere vogelaars op de dijk in Chantecoq. Het spektakel van de Kraanvogels , die de slaappleats verlaten om de dag door te brengen op de maisvelden in de streek is een must voor elke vogelliefhebber. In de schemer van de opkomende zon verlaten de kraanvogels de Lac du Der. Het belooft een prachtige, zonnige dag te worden.

We gaan ontbijten op de camping, waar we onmiddellijk al Putter, Rietgors, Goudvink en Grote Bonte Specht aan de lijst toevoegen.

Rond 9.00u vertrekken we richting Etang de la Horre. Onderweg zien we op een plas Grote-, Kleine Zilver- en Blauwe reiger samen met een 20-tal Knobbelzwanen. De eerste ijsvogel van de vele die we die dag gaan zien vliegt over de plas.

Het Etang de la Horre ligt er prachtig bij. Het is een immense visvijver, die een groot aantal soorten steltlopers, eenden en reigers herbergt. Langs het meer loopt een wandelpad door een bos. Om de zoveel meter is er een open plek met zicht op het meer.

We leven ons uit: Grote Zilverreiger (19), Watersnip, Waterral (aud), Fuut (34), Dodaars (4), Slobeend, Pijlstaart, Tafeleend, Kuifeend....een **juvenile Visdief** bevestigt dat het lente lijkt....boven het bos mannetje en vrouwtje Blauwe Kiekendief...de ijsvogels vliegen constant heen en weer....Op de oevers en zandplaten oa **Grutto (2), Kemphaan (18), Zwarte ruiter (19), Wulp (12)** en een duidelijke determinatie Geelpootmeeuw. We noteren ook Slechtvalk. In het bos horen we ondertussen Kleine Bonte Specht, Matkop, Goudvink...

Halverwege het meer is een dam. Rik besluit daar even met zijn net te scheppen....onmiddellijk begrijpen we waarom het daar een uitgelezen plek is voor al die ijsvogels. Zonder probleem haalt hij enkele kilo's vis boven:

Baars, Blauwbandgrondel, Blankvoorn, Rietvoorn, Bittervoorn, Serpeling, Giebel, Zeelt, Kroes en Spiegelkarper. Het lijkt de wonderbaarlijke visvangst. Er is ook Poelslak, Levenbarende Moerasslak, Zoetwaterkreeft.

Stilletjesaan zakken we af naar de auto's. Een **Zwarte Specht** vliegt over ons . We picknicken in een heerlijk zonnetje aan de oevers van het meer. Om het tafereel af te maken komen **2 Zeearenden** lange tijd in beeld.

Toch moeten we verder. We moeten Rik dwingen te stoppen met vissen en rijden naar Lentilles.

We bezoeken er het voor de streek typische kerkje, opgebouwd uit klei en (eiken)hout. Het hout wordt gebruikt als kaderwerk. De gaten worden opgevuld met een mengeling van stro en klei. Het geheel, behalve het houtwerk, wordt afgewerkt met een laag leem.

We spotten er Ringmus en in de dakgoot laat een Zwarte Roodstaart zit bewonderen.

Op weg naar Lac d'Amance doet Johan D. een voorraad choucroute in voor zijn ganse kennissenkring. Sommigen volgen zijn voorbeeld.

Het gebied van Lac d'Amance tot Lac d'Orient is goed voor enkele mooie observatiepunten. We tellen er Grote Zilverreiger (109), Fuut (300), Blauwe Reiger (10).We zien er ook Buizerd (2), Stormmeeuw en Beverrat. De auto's stoppen plots. Een **Klapekster** laat zich in volle zonlicht bewonderen. Vanuit de kijkhut van de 'Lac d'Amance' hebben we zicht op Kleine Zwaan (21). Een Waterpieper laat zich bewonderen.

We moeten stilaan terugkeren, langs Outines.Daar is de voorbije dagen Rode Wouw gezien. Wij zien ze niet.....dus pre-aperitief in de caravans...en daarna naar de “ Auberge de Pot Moret “.

Na het eten gaan we in kolonne de velden in. We beleven grootse momenten. Rik trekt alle registers open en slaagt erin 3 Kerkuilen tegelijkertijd in zijn schijnwerpers te krijgen. Bij elke poging (een achttal keer) slaagt hij erin er minstens één Kerkuil tot zeer dichtbij te lokken. We horen Bosuil, zien reeën en een prachtbeeld van een vos. Subliem!!!

Tevreden gaan we slapen. Het is 1.30u en staan op 86 soorten.

Zaterdag 6 november 2010

's Morgens haken sommigen af en blijven lekker nog wat slapen. Zij horen de kraanvogels boven de camping overvliegen. De dapperen staan weer op de dijk, ditmaal nog beter geplaatst. De concentratie kraanvogels is zeker nog indrukwekkender dan de dag voordien.

Rond 9.00u is iedereen weer paraat en op de camping hebben we Tjiftjaf, Keep, Putter, Kramsvogel en Koperwiek, Grote lijster en een troepje Staartmezen.

We vertrekken we naar Presqu'île de Champaubert. Champaubert was één van de drie dorpjes die bij het ontstaan van het meer moesten verdwijnen. Het kerkje van Champaubert ontsnapte door zijn iets hogere ligging aan het water en staat aan de rand van het meer (Presqu'île de Champaubert).

Vanop de parking gaan we eerst naar een kijkhut. Er zitten massaal veel Wintertaling en Slobeend, een enkel vrouwtje Brilduiker. We horen Goudvink. De verhoopde Zearend is niet aanwezig.

Patrick Keirsebilck

We wandelen naar het kerkje en hebben er weer een fantastisch zicht over de Lac du Der. Het aantal vogels is niet te tellen, maar toch beginnen er enkelen aan: we gaan voor **75 Blauwe Reiger, 460 Grote Zilverreiger en 1 Kleine daartussen, 5400 Aalscholver.**

Plots vertoont een Zearend zich weer boven de horizon.

Rond 10.45u vertrekken we richting " Presqu'ile de Larzicourt ". Amper vertrokken houden we halt en kunnen genieten van **Appelvink**. We stoppen ook nog even op een panoramisch plaatsje onderweg. De plaatselijke watertoren biedt plaats voor 126 nesten huiszwaluw. In de lager gelegen weiden zitten heel wat Kraanvogels en Grauwe Ganzen.

We zien er Ringmus, Buizerd en Gaai...Net voor we weer vertrekken een juveniel mannetje Blauwe Kiekendief.
We rijden door naar een reservaatje waar we enkele Konik-paarden grazen, maar wandelgelegenheid is er niet.
Het is 12.00u als we aankomen in " Presqu'ile de Larzicourt ". Het ziet er

allemaal prachtig uit, maar het kan niet allemaal meevallen. Het is het moment dat iedereen in de auto's op zoek moet naar paraplu's, regenvesten en regenbroeken. We wandelen het bos in, het schiereiland op. In de gietende regen tellen we nog 100 Knobbelzwaan, 232 Meerkoet en 5 Dodaars.

Johan D. houdt er de moed in en belooft ons nog een speciaaltje. Het is nog niet uitgesproken of we hebben **Middelste Bonte Specht**, heen en weer in de boomtoppen boven ons.

Het regent rustig verder en we gaan onze boterhammen opeten in de "Au Petit Pari" in Arrigny.

Nadien rijden we naar 'La Ferme aux Grues'. Dit is een grote observatiehut voor het bekijken van de kraanvogels. Er wordt daar bijgevoerd zodra de voedselvoorraden in de omringende maïsvelden opgeraken. Nu is dit nog niet het geval. In de directe omgeving van de hut zitten dus geen Kraanvogels. Op de heuvelkam iets verderop zit er een mooie groep. Twee reeën steken de open ruimte voor de kijkhut over.

Het weer gaat de slechte kant uit....het zal snel duister worden. We besluiten het gebied nog even te doorkruisen met de auto op zoek naar de wouwen van Outines en dan naar de camping te gaan om de veelbelovende kwis van Frank te betwisten. Onderweg zien we geen wouwen, wel meerder groepjes van 3 tot 7 reeën en een groep van 16 Grote Zilver, - en 13 Blauwe Reiger.

Om 17.00u beginnen we aan een "Bonte avond", eerst de kwis.....

De schatting van het aantal geziene vogels wordt door Geert DW gewonnen, we zitten op dit moment aan 97 soorten.

Dan volgt een leuke, ontspannende kwis met quizmaster Frank. We weten veel, maar leren ook nog veel bij over vogels, geluiden, natuur, natuurpunters....en hun vriendinnen. Het team van Patricia, Johan en Patrick wint.....

Na die lange pre-aperitief gaan we eten in de reeds gekende "Auberge de Pot Moret". Het is er weer aangenaam gezellig en lekker. Af en toe wordt er een toast uitgebracht en moet er een woordje dank of een woordje lof uitgesproken worden. Jan doet dat uitstekend en met overtuiging. We sluiten de avond af met een "digestieftje" van de voorzitter en bedanken de koks en Barbara uitgebreid.....

Met hoop op mooi weer gaan we slapen, maar we vrezen het ergste...

Zondag 7 november 2010

Het regent niet zodat we om 6.50u naar de Lac trekken.

Tegen de tijd dat we er aankomen regent het wel....nogal veel. De zichtbaarheid is klein. We moeten zelfs stil zijn, iemand is namelijk het

kraanvogel- 'krourr krourr' aan het opnemen. Kortweg: we hebben al betere momenten gehad.

We gaan ontbijten en inpakken op de camping.

Rond 10.00u zijn we onderweg naar 'Etangs d'Outines' in Arrigny, Het gebied omvat drie grote meren: Etang des Landres, Etang du Grand Caulon en de Etang de la Forêt. Er zijn enkele kijkhutten.

Pas gestart zien we Koereiger (7) tussen enkele koeien.

Ondanks de regen genieten we van de omgeving. Vanuit de kijkhut zien we zowat alle eendensoorten, Fuut, Dodaars en nogal wat Grote Zilverreiger.

Een Ijsvogel komt af en toe heel dicht.

Tijdens de wandeling hebben we nog Goudhaantje en Goudvink...en (zieke) Bosmuis.

We lopen tot slot nog even binnen in " Maison de l'Oiseaux et du Poisson", het is daar tenminste droog.

We besluiten de bagage op te halen en te gaan piknicken in Arrigny. Daar aangekomen zien sommigen nog ....**Rode Wouw** boven het dorp.

We sluiten pefect af op 100 soorten, eten gezellig en reizen terug naar Brugge.....na heel gezellige en toffe dagen.

Met dank aan Johan Debuck voor het organiseren van de zeer geslaagde trip.

Met dank aan Patrick Keirsebilck, Ruben Saey, Frank De Scheemaeker en Chris Melis voor het gebruik van de bijhorende foto's.

Met dank aan alle andere deelnemers voor het aangename gezelschap: Patricia Sennaeve, Guido Rappé, Frank De Scheemaeker, Eric van Colenberghe, Geert De Clercq, Romain Deloof, Jan Swimberghe, Johan Vanheulebroeck, Wilfried Pattyn, Geert Dewispelaere, Luc Van Paemel, Kristof Hurtekant, Jef Dekempe, Rik Vandekerchove, Noël Vervaecke en Ruben Saey

Verslag: Marc De Ceuninck